

អ្នកស្រី រ៉ូណា ស្មីត សោកស្តាយដែលរបបក្នុងពេញចាត់ទុកការងារអ្នកស្រីជាអំពើ ប្រឆាំងរដ្ឋាភិបាល

(រូបកណ្តាល) អ្នករាយការណ៍ពិសេសអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា អ្នកស្រី រ៉ូណា ស្មីត (Rhona Smith) ក្នុង
ជំនួបជាមួយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងដែនដី លោក ជា សុផារ៉ា កាលពីថ្ងៃទី៧ ឧសភា ២០១៩។ Photo courtesy of Special Rapporteur Cambodia

ដោយ មាន ឫទ្ធិ RFA 2019-05-09

សេចក្តីថ្លែងការណ៍បិទបញ្ចប់បេសកកម្មលើកទី៧ របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា អ្នកស្រី រ៉ូណា ស្មីត (Rhona Smith) មិនបានលើកឡើងអំពីករណី សិទ្ធិបោះឆ្នោត និងករណីដែលរបបលោក ហ៊ុន សែន កំពុងដឹកនាំរដ្ឋាភិបាលខ្វះភាពស្របច្បាប់ និងការទទួល

ស្គាល់ពេញមុខពេញមាត់ជាអន្តរជាតិ នោះទេ។ អ្នកស្រី ក៏មិនបានលើកឡើងអំពីកង្វល់នានាពាក់ព័ន្ធនឹងករណីដែលកម្ពុជា ប្រឈមនឹងការបាត់បង់ប្រព័ន្ធ អនុគ្រោះពន្ធ EBA របស់សហភាពអឺរ៉ុប និង ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធទូទៅ GSP របស់សហរដ្ឋអាមេរិក ដោយសារតែដំណើរបេសកកម្មលើកទី ៧ របស់អ្នកស្រីនៅ ពេលនេះ ផ្ដោតជាសំខាន់ទៅលើការបន្តត្រួតពិនិត្យលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សនានាទាក់ទងនឹង គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ពិសេសគឺការមិនរើសអើង និងសមភាព ការចូលរួម និងគណនេយ្យភាព។

អ្នកស្រីបានកត់សម្គាល់ថា ទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពទី១៦ របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពី «សន្តិភាព យុត្តិធម៌ និងស្ថាប័នរឹងមាំ» មិនមានចែងនៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិរបស់កម្ពុជានោះទេ ដែលបញ្ហានេះ កាត់បន្ថយយ៉ាងខ្លាំងនូវហិច្ចតាកម្ពុជា ក្នុងការទទួលបាននូវ យុត្តិធម៌សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា បញ្ចប់អំពើហិង្សា ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ពង្រឹងនីតិវិធី ធានាឲ្យមានការធ្វើការសម្រេចចិត្តប្រកបដោយការចូលរួម ទាំងអស់គ្នា ធានាសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន ការការពារសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន ការអនុវត្តច្បាប់ដោយមិនរើសអើ និងការកសាងស្ថាប័នជាតិរឹងមាំ។ អ្នកស្រីសង្កត់ធ្ងន់ៗ សាជាថ្មីថា សន្តិភាពដោយគ្មានយុត្តិធម៌ គឺពុំមានចីរភាពឡើយ ហើយថា ការអភិវឌ្ឍន៍ដោយគ្មានសេរីភាព គឺជាការទុកប្រជាពលរដ្ឋចោល។ អ្នកស្រីចង់ឃើញ កម្ពុជា ដាក់បញ្ចូលទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗទាំងនេះ ទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិរបស់ខ្លួន។

ក្រៅពីបង្ហាញពីការសោកស្តាយដែលអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងសមាគមទាំងអស់នៅកម្ពុជា ពុំបានទទួលនូវសិទ្ធិ និងសេរីភាពពេញលេញដូចគ្នាក្នុងការ ប្រតិបត្តិការនៅកម្ពុជា ដោយគ្មានការរារាំងពីអាជ្ញាធរនៅកម្ពុជានោះ អ្នកស្រី ថា ការបន្តឈូបយកការណ៍ប្តឹងព័ត៌មាន និងឃ្នាំមើលរបស់អាជ្ញាធរ មកលើក្រុម អង្គការសង្គមស៊ីវិល គឺមិនស្របតាមស្មារតីនៃការលើកកម្ពស់ឲ្យមានភាពជាដៃគូ ពិតប្រាកដជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិលនោះទេ។ អ្នកស្រីសង្កត់ធ្ងន់ៗថា អ្នកស្រី សោកស្តាយដែលការបំពេញការងារ និងការតស៊ូមតិ ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស បែរជាត្រូវ របបក្រុងភ្នំពេញចាត់ទុកថា ជាផ្នែកមួយនៃ គណបក្សប្រឆាំង ឬជាការគាំទ្រគណបក្សប្រឆាំងទៅវិញនោះ។

អ្នកស្រីរឹតតែសោកស្តាយ ដែលការផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគណបក្សប្រឆាំងនេះ ក៏ត្រូវរដ្ឋាភិបាលយកទៅពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងអាណត្តិរបស់អ្នកស្រី ព្រមទាំងអង្គការ សិទ្ធិមនុស្ស ដទៃទៀត។ ក្នុងន័យនេះ អ្នកស្រីចង់ឃើញមាន ស្មារតីនៃភាពជាដៃគូពិតប្រាកដរវាងគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ទាំងរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល។

ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិនៃការបញ្ចេញមតិវិញ អ្នកស្រីអំពាវនាវឲ្យរដ្ឋាភិបាលចៀសវាងការប្រើកម្លាំងហួសហេតុក្នុងការគ្រប់គ្រងទៅលើការប្រមូលផ្តុំនានានៅក្នុងសង្គម។

អ្នកស្រីបន្តអំពាវនាវដល់ រដ្ឋាភិបាល ឲ្យពិនិត្យឡើងវិញលើច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់បោះឆ្នោតមួយចំនួន ដើម្បីឲ្យច្បាប់ទាំងនោះស្របតាម បទដ្ឋានអន្តរជាតិ ដែលកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័ន។

ក្រៅពីចំណុចខាងលើនេះ អ្នកស្រី រ៉ូណា ស្ទីត បានលើកឡើងពីការព្រួយបារម្ភដែលអំពីអត្រានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននៅកម្ពុជា ដែលអ្នកស្រីសង្កត់ធ្ងន់ថា ត្រូវធានាថា ការឃុំខ្លួនមនុស្សនៅក្នុងពន្ធនាគារគួរតែជាជម្រើសចុងក្រោយបំផុត។ នៅចុងបញ្ចប់ អ្នកស្រីក៏មិនបានភ្លេច លើកឡើងអំពីការធ្លាក់ចុះផ្នែក សារព័ត៌មាន និងការស្នាក់នៅក្នុងចំណោមពលរដ្ឋកម្ពុជា ដែលមិនហ៊ានសម្តែងមតិជាសាធារណៈដោយសារភ័យខ្លាចពីការចាប់ខ្លួន ឬការឃ្នាំមើលពីអាជ្ញាធរ។ អ្នកស្រីអំពាវនាវដល់រដ្ឋាភិបាលឲ្យបង្កើនលំហសម្រាប់សេរីភាពសារព័ត៌មាន ដោយរួមបញ្ចូលទាំងលំហសម្រាប់ដំណើរការដល់អ្នកសារព័ត៌មានឯករាជ្យ ហើយ ជាពិសេស អ្នកស្រីអំពាវនាវឲ្យទម្លាក់ចោលការចោទប្រកាន់ទៅលើអតីតអ្នកសារព័ត៌មានអាស៊ីសេរីពីររូប ដែលរងការចោទប្រកាន់កន្លងមក។